

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „PARKOVI“ d.o.o. Ljubuški

2019.

Broj: 01-02-09-11-4-2263-6/19

Sarajevo, juli 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA	7
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	8
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
7.1	BILANS USPJEHA	9
7.1.1	Prihodi	9
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	9
7.1.1.2	Finansijski prihodi.....	10
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	10
7.1.2	Rashodi.....	10
7.1.2.1	Poslovni rashodi	11
7.1.2.2	Finansijski rashodi	13
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	13
7.1.3	Finansijski rezultat.....	13
7.2	BILANS STANJA	14
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	14
7.2.2	Tekuća sredstva	16
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	16
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	17
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	18
7.2.3	Kapital.....	18
7.2.4	Dugoročna rezervisanja	19
7.2.5	Obaveze.....	19
7.2.5.1	Dugoročne obaveze	19
7.2.5.2	Kratkoročne obaveze	19
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	20
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	20
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	20
8.	JAVNE NABAVKE	20
9.	SUDSKI SPOROVI	21
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	21
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	22
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	23
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	25
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)	26
	Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine	28

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Stalna sredstva koja je Društvo dobilo u 2019. godini u vidu donacija nisu iskazana u poslovnim knjigama prema zahtjevima MRS-a 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći, što je imalo za posljedicu da su prihodi perioda precijenjeni, a time i finansijski rezultat, u iznosu od najmanje 71.696 KM (tačka 7.1.1.3 Izvještaja);
2. Za potraživanja starija od godinu dana u iznosu od najmanje 55.366 KM Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos (tačka 7.2.2.3 Izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ugovori o privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 141.660 KM zaključivani su za poslove koji nisu sezonskog karaktera i na periode duže od 60 dana, što nije u skladu sa članom 166. Zakona o radu i Pravilnikom o radu Društva (tačka 7.1.2.1 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

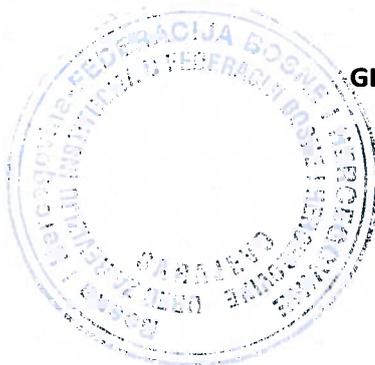
Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 6. 7. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški osnovano je Odlukom Općinskog vijeća Ljubuški 9. 5. 2013. godine i u 100% je vlasništvu Grada Ljubuški. Prema aktuelnom izvodu iz sudskog registra od 29. 1. 2019. godine, kapital Društva iznosi 2.000 KM. Osnovna djelatnost Društva je sakupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom na području Ljubuškog. Pored toga, Društvu su povjerene i sljedeće komunalne djelatnosti: održavanje javne rasvjete, održavanje lokalnih cesta, javnih parkova i naplata parkinga, čišćenje i održavanje javnih zelenih površina i održavanje i čišćenje turističke zone „Kravice“, kao i naplata ulaza, parkinga i ostalih usluga na toj zoni.

Organi upravljanja u Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Upravu Društva čini direktor i pomoćnik direktora koji je istovremeno i šef pravne i kadrovske službe. Direktora Vedrana Markotića imenovao je Nadzorni odbor Rješenjem od 14. 4. 2016. godine na mandatni period od četiri godine.

Skupštinu Društva čini Gradsko vijeće Ljubuški. Ne sazivaju se posebne Skupštine, već se sve odluke bitne za poslovanje Društva donose na sjednicama Gradskog vijeća.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana i čine ga: Mladen Bebek – predsjednik, Slaven Planinić – član i Andrija Mucić – član. Članove Nadzornog odbora imenovalo je Gradsko vijeće Ljubuški 16. 9. 2019. godine, na mandatni period od četiri godine, a ova tri člana su i u prethodnom periodu bili članovi Nadzornog odbora.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana i formiran je Rješenjem Općinskog vijeća Ljubuški, na prijedlog Nadzornog odbora, 18. 12. 2017. godine na period od četiri godine, a čine ga Žana Primorac – predsjednica, Željko Perić – član i Ivo Kraljević – član.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost 29. 12. 2016. godine. Pravilnikom o radu Društva uređen je način rada i rukovođenja. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta uređen je opis radnih mjesta. Sistematizovana su radna mjesta za 76 izvršilaca, a 31. 12. 2019. godine je bilo 62 zaposlenih. Tokom 2019. godine u Društvo je primljeno 8 zaposlenika, a istovremeno Društvo je napustilo 16 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Ljubuškom, u Ulici Nikole Šopa br. 8.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od januara 2020. godine do aprila 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dato je ukupno 9 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština u junu 2013. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o radu u okviru kojeg je posebno uređena sistematizacija poslova i radnih mjesta.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o korištenju službenih vozila, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o donacijama i sponzorstvima i drugi. Međutim, doneseni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola u skladu sa Standardima interne revizije u javnom sektoru. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju nije formiran u Društvu jer ono ima manje od 100 zaposlenika, u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Odbor za reviziju u toku 2019. godine održao je samo tri sjednice na kojima je na dnevnom redu bilo samo usvajanje Studije rizika Društva za 2019. godinu, Izvještaja o radu za 2018. godinu, Programa rada i Finansijskog plana za 2019. godinu i usvajanje Izvještaja nezavisnog revizora za 2018. godinu. Odbor za reviziju nije podnosio Nadzornom odboru izvještaje o svojim sastancima, zbog čega ne možemo potvrditi da je obavljao svoju funkciju u skladu sa članom 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Preporuka:

- ***potrebno je da Odbor za reviziju obavlja svoju funkciju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.***

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Društvo je osnovano Odlukom Općinskog vijeća Ljubuški 9. 5. 2013. godine i u 100% vlasništvu je Grada Ljubuški prvenstveno radi sakupljanja, prečišćavanja i snabdijevanja pitkom vodom na području

Ljubuškog. Pored toga, Grad Ljubuški je Društvu povjerio i sljedeće komunalne djelatnosti: održavanje javne rasvjete, lokalnih cesta, javnih parkova i naplata parkinga, čišćenje i održavanje javnih zelenih površina i održavanje i čišćenje turističke zone „Kravice“, kao i naplata ulaza, parkinga i ostalih usluga na turističkoj zoni „Kravice“.

Za obavljanje ovih djelatnosti Društvo ima sklopljene ugovore sa Gradom Ljubuški, kojima su definisana prava i obaveze Društva i Grada, trajanje ugovora, cijena pruženih usluga, način sufinansiranja od Grada, naknada štete i slično.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2018–2020. godine donesen je u oktobru 2017. godine. Nadzorni odbor ga je usvojio 24. 10. 2017. godine, a Općinsko vijeće Ljubuški 20. 11. 2017. godine. Trogodišnji plan poslovanja sastoji se od plana općih i pojedinačnih akata Društva o kojima će odlučivati Općinsko vijeće i finansijskog plana za period 2018–2020. godine.

Program rada i finansijski plan Društva za 2019. godinu donesen je u martu 2019. godine. Nadzorni odbor ga je usvojio 8. 3. 2019. godine, a Općinsko vijeće Ljubuški 18. 3. 2019. godine. Sadrži plan općih i pojedinačnih akata planiranih za 2019. godinu, planirane investicije i plan prihoda i rashoda.

Ukupni prihodi planirani su u iznosu od 5.217.200 KM, sa rastom od 16% u odnosu na 2018. godinu, a rashodi su planirani u iznosu od 5.082.400 KM i bilježe povećanje u visini od 13% u odnosu na procijenjeni rashod iz prethodne godine.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana dati su u tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2018. god.	Plan za 2019. god.	Ostvareno u 2019. god.	Indeks (5/4)x100	Indeks (5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	5.057.868	5.217.200	5.855.116	112	116
II	Rashodi	4.997.944	5.082.400	5.662.198	111	113
III	Dobit prije poreza (I-II)	59.924	134.800	192.918	143	322

Društvo je za 2019. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – dobit u iznosu od 192.918 KM, dok je Programom rada i finansijskim planom planirana dobit od 134.800 KM. Povećanje prihoda nastalo je zbog povećanja prihoda od ulaznica na vodopadu „Kravice“, a rashodi su veći iz razloga što je Društvo u 2019. godini imalo značajna ulaganja na promociji turističkih znamenitosti (vodopad „Kravice“, vodopad „Koćuša“, Muzej franjevačkog samostana Humac i Stari grad Ljubuški).

Izveštaj o radu za 2019. godinu Društvo je sačinilo u martu 2020. godine i Nadzorni odbor ga je odobrio 20. 3. 2020. godine. Do okončanja revizije Gradsko vijeće Ljubuški nije zasjedalo zbog vanredne situacije izazvane pandemijom COVID-19 i samim tim nije razmatralo finansijske i ostale izvještaje o radu za 2019. godinu.

Uprava Društva nije Trogodišnji plan poslovanja dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Preporuka:

- **trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava ih je odobrila 28. 2. 2020. godine, a do okončanja revizije Skupština Društva nije razmatrala finansijske i ostale izvještaje o poslovanju za 2019. godinu.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:	KM	
	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018.
PRIHODI	5.855.116	5.057.868
Poslovni prihodi	4.706.271	4.296.106
Prihodi od prodaje učinaka	4.670.650	4.275.520
Ostali poslovni prihodi	35.621	20.586
Finansijski prihodi	499.948	695.445
Ostali prihodi i dobiti	648.897	66.317

Društvo ostvaruje prihode od isporuka vode privredi i domaćinstvima, odvođenja otpadnih voda (kanalizacija), ulaznica na vodopad „Kravice“ i arheološki muzej Humac, naplate parkinga, uređenja zelenih površina, javne rasvjete, izgradnje i održavanja infrastrukture iz oblasti vodoprivrede, pružanja usluga mehanizacije i održavanja groblja na području Ljubuškog.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 4.706.271 KM i čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi o prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 4.670.650 KM, a odnose se na prihode od ulaznica na vodopad „Kravice“ (2.663.303 KM), usluge isporuke vode (1.086.137 KM), naknade za vodomjere (381.072 KM), usluge održavanja zelenih površina (226.386 KM), prihode od parkinga (115.118 KM), kanalizaciju (86.908 KM), izradu kućnih priključaka (85.812 KM), usluge održavanja groblja (5.001 KM) i ostale poslovne prihode (zamjena vodomjera, ulaznice od muzeja, naplata štete i sl.) u iznosu od 20.913 KM.

Prihodi od ulaznica na vodopad „Kravice“ ostvaruju se na osnovu Odluke o određivanju izgleda ulazne karte na Kravici koju je donio direktor Društva u 2018. godini. Odlukom je utvrđeno da se ulazna karta za posjetioce na lokalitetu Kravice izdaje isključivo preko fiskalnog računa, koji ujedno predstavlja ulaznu kartu. Cijena ulazne karte utvrđena je Odlukom Gradskog vijeća Ljubuški u iznosu od 10 KM za osobe s prebivalištem u BiH i 20 KM za ostale turiste. Na kraju dana novac prikupljen od prodaje karata komisijski se prima u glavnu blagajnu Društva, na osnovu sačinjenog Izvještaja o ukupno prodatim kartama za taj dan. Općinsko vijeće Ljubuški je 29. 5. 2018. godine donijelo Odluku o organizaciji i načinu obavljanja komunalnih i turističkih djelatnosti na području uz vodotok rijeka Tihanjina – Mlade – Trebižat, kojem pripada vodopad „Kravice“, kojom je utvrđeno da će se ostvareni prihodi od prodaje ulaznica, naplate parkinga i ostalih turističkih aktivnosti dijeliti na način da 70% ukupnih prihoda ostaje Društvu, a 30% dobiva Općina Ljubuški.

Prihodi od usluga isporuke vode ostvaruju se na osnovu cijena usluga snabdijevanja pitkom vodom, održavanja vodovodnih sistema i odvođenja otpadnih voda utvrđenih Cjenovnikom komunalnih usluga na koji je saglasnost dalo Općinskog vijeća, koje je 21. 3. 2016. godine donijelo Rješenje o davanju saglasnosti na visinu cijena komunalnih usluga Društva. Cijena vode za domaćinstva je 1,21 KM/m³, a za privredu 1,45 KM/m³, dok je naknada za odvođenje otpadnih voda (kanalizacija) 0,30 KM/m³.

Za održavanje zelenih površina, javnu rasvjetu, postavljanje kućnih brojeva, za održavanje vodovoda i lokalnih cesta i druge poslove za uređenje grada sredstva se obezbjeđuju u Budžetu Grada Ljubuški. Za usluge održavanja zelenih površina Društvo ispostavlja račune Gradu Ljubuški na osnovu sklopljenog Ugovora u mjesečnom iznosu od 15.385 KM.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 35.621 KM i odnose se prihode od zakupa po osnovu iznajmljivanja javnih površina na lokalitetu Kravice.

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 499.948 KM, a odnose se najvećim dijelom na prihode dobivene od Grada u iznosu od 499.901 KM po osnovu održavanja vodovoda, kanalizacije i lokalnih cesta (270.586 KM), troškova javne rasvjete (179.182 KM), održavanja kulturne baštine (31.454 KM) i postavljanja kućnih brojeva (18.680 KM). Za ove usluge na početku svake godine sklapaju se ugovori sa Gradom Ljubuški, kojima je definisano da su za realizaciju obezbijedena sredstva u Budžetu Grada, a Društvo za izvršene usluge ispostavlja račune u prilogu kojih su specificirani nastali troškovi za realizaciju.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 648.879 KM, a najvećim dijelom u iznosu od 200.000 KM odnose se na dobivena sredstva od Grada za izgradnju vodovoda Dole – Greda i sredstva doznačena od Hrvatskih voda u iznosu od 158.473 KM za izgradnju vodonatapnih kanala u pograničnim oblastima. Preostali iznos prihoda i dobitaka čine sredstva doznačena od Grada za izgradnju kino sale (30.000 KM), Federalnog ministarstva okoliša i turizma za uređenje grada (27.150 KM), kantonalnog Ministarstva kulture i sporta za stadion Babovac (15.000 KM) i sredstva za refundiranje plaća pripravniciima od Zavoda za zapošljavanje (41.355 KM).

Na ovoj poziciji iskazan je i iznos od 77.931 KM po osnovu dobivenih stalnih sredstava iz donacije Vlade Japana, što je šire objašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja. Pošto se radi o doniranim stalnim sredstvima, u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći, iznos doniranih sredstava trebalo je knjigovodstveno evidentirati na poziciji dugoročnih rezervisanja, a tokom korisnog vijeka trajanja sredstava priznavati prihode u visini obračunatog godišnjeg troška amortizacije. S obzirom na to da se najvećim dijelom radi o opremi za proizvodnju vode, čija je stopa amortizacije 8%, na poziciji prihoda trebao je biti iskazan samo iznos od 6.235 KM. **Navedeno je za posljedicu imalo da su prihodi perioda precijenjeni, a time i finansijski rezultat Društva za 2019. godinu, u iznosu od najmanje 71.696 KM.**

Preporuka:

- **donirana stalna sredstva priznavati u skladu sa zahtjevima MRS-a 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.**

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 5.662.197 KM kako slijedi: KM

	1. 1. - 31. 12. 2019.	1. 1. - 31. 12. 2018
RASHODI	5.662.197	4.996.006
Poslovni rashodi:	4.971.204	4.364.381
Materijalni troškovi	783.414	778.133
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.015.967	1.663.735
Amortizacija	130.408	74.885
Nematerijalni troškovi	2.041.415	1.845.690
Finansijski rashodi	672.901	588.030
Ostali rashodi i gubici	16.231	25.459
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	1.861	20.074

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 4.971.204 KM i veći su za 14% u odnosu na prethodnu godinu, a čine ih: materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi amortizacije i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 783.414 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal od 325.069 KM, utrošenu energiju i gorivo u iznosu od 445.015 KM i otpis sitnog inventara u iznosu od 13.330 KM.

Utrošene sirovine i materijal odnose se na utrošene sirovine i materijal u iznosu od 325.069 KM i utrošeni uredski materijal u iznosu od 29.452 KM.

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 445.015 KM i odnosi se na utrošenu električnu energiju u iznosu od 372.892 KM i utrošeno gorivo u iznosu od 72.123 KM. U okviru troškova električne energije najveći iznos od 160.946 KM odnosi se na troškove električne energije za javnu rasvjetu i troškove električne energije za vodocrpilište Vitina u iznosu od 132.332 KM za koje Društvo ima zaključene ugovore s Gradom Ljubuški koji im ove troškove refundira na osnovu faktura Elektroprivrede HZHB.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 2.015.967 KM i čine 40% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.015.967
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	1.293.723
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	56.101
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	258.349
Troškovi naknada članovima odbora, naknade za volontere	62.429
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	345.365

Obračun plaća i naknada definisan je Pravilnikom o radu koji je stupio na snagu 1. 12. 2016. godine, Odlukom o visini minimalne satnice za obračun plaće uposlenika i normativima. Osnovna plaća je proizvod najniže satnice i odgovarajućeg koeficijenta platnog razreda određenog radnog mjesta. Odluku o određivanju minimalne satnice u Društvu u iznosu od 2,5 KM neto donio je direktor Društva 1. 7. 2016. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta utvrđen je sistem koeficijenata na osnovu složenosti poslova radnog mjesta po stepenu stručne spreme (VSS, VŠS, VKV, SSS, KV, NSS). Koeficijenti složenosti poslova svakog radnog mjesta utvrđeni su u rasponu od 1 do 4,20. Pored osnovne plaće, Pravilnikom o radu utvrđena su prava na povećanu plaću za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika, na osnovu kojih je i vršen obračun plaća u Društvu.

Plaća Direktora Društva utvrđuje se u iznosu od osme grupe složenosti poslova Kolektivnog ugovora komunalne privrede FBiH sa pripadajućim koeficijentom od 5,40 koji se množi sa minimalnom neto satnicom. Najviša plaća isplaćena u Društvu iznosi 2.094 KM, najniža 446 KM, a prosječna plaća je 917 KM.

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 56.101 KM i odnose se korištenje osobnog automobila u službene svrhe u iznosu od 37.296 KM i troškove službenih putovanja zaposlenih u iznosu od 18.801 KM.

Troškovi korištenja osobnog automobila u službene svrhe se najvećim dijelom odnose na isplate inkasantima koji poslove iz svoje nadležnosti (očitanje vodomjera, dostava računa i naplata računa) obavljaju koristeći osobna vozila, za šta im Društvo na osnovu Odluke o korištenju osobnih vozila u službene svrhe, koju je donio direktor, isplaćuje odgovarajuće naknade. Ovom Odlukom je propisano

da će Društvo isplatiti 15% cijene goriva po pređenom kilometru za vrijeme korištenja osobnog automobila za službene svrhe, računajući od sjedišta Uprave do mjesta potrebnog za dolazak do adrese očitavanja vodomjera, dostave računa i povratak nazad.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 258.349 KM i najvećim se dijelom odnose na: topli obrok od 131.555 KM (dnevno 1% od posljednjeg objavljenog podatka prosjeka neto plaće u FBiH), prevoz zaposlenika od 78.110 KM, regres u iznosu od 38.382 KM (50% prosječne tromjesečne neto plaće isplaćene u FBiH) i troškove za božićnice od 10.303 KM.

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. iskazani su u iznosu od 62.429 KM i odnose se na naknade za volontere u iznosu od 52.750 KM, naknade za tri člana Nadzornog odbora od 4.475 KM i naknade za tri člana Odbora za reviziju u iznosu od 5.205 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima od 345.365 KM najvećim dijelom se odnose na troškove po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ugovora o djelu i troškove naknada za poreze i doprinose po osnovu navedenih ugovora u ukupnom iznosu od 337.819 KM.

Društvo je u toku godine zaključivalo **ugovore o privremenim i povremenim poslovima** u ukupnom neto iznosu od 268.484 KM za poslove sezonskog karaktera koji nisu sistematizovani u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta (spasioci, komunalni redari, vozači turističkog vozila, naplata karata i sl.).

Također, ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključivani su sa istim osobama i za poslove vezane za redovno poslovanje i djelatnost Društva (turistički vodiči, dijeljenje promotivnog materijala, prezentacija na sajmovima, označavanje ulica i postavljanje kućnih brojeva, čuvari, čistačice i sl.) koji bi trebali biti sistematizovani i za koje bi se trebali zaključivati ugovori o radu.

Uvidom u zaključene ugovore konstatovali smo sljedeće: za poslove označavanja ulica i postavljanja kućnih brojeva u periodu od 1. 1. do 30. 6. 2019. godine sa tri osobe su svaki mjesec zaključivani ugovori u mjesečnom iznosu od 1.000 KM; za poslove dijeljenja brošura i promotivnih letaka u periodu od 1. 4. do 31. 10. 2019. godine sa pet osoba su zaključivani ugovori u mjesečnom iznosu od 1.200 KM i 1.500 KM; za poslove noćnog čuvara na Kravici i Kuli u periodu od 1. 4. do 31. 10. 2019. godine sa četiri osobe su zaključivani ugovori u mjesečnom iznosu od 1.500 KM; za poslove vodočuvara u periodu od 1. 1. do 31. 10. 2019. godine zaključivani su ugovori sa šest osoba u mjesečnom iznosu od 750 KM; za poslove čišćenja muzeja u periodu od 1. 1. do 30. 11. 2019. godine zaključivani su ugovori sa istom osobom u mjesečnom iznosu od 600 KM; za poslove čišćenja kanala za natapanje u periodu od 1. 6. do 31. 12. zaključeno je više ugovora sa istom osobom u mjesečnom iznosu od 1.000 KM. Po ovom osnovu, za poslove koji predstavljaju redovne poslove Društvo je u 2019. godini isplatilo na ime Ugovora o djelu 141.660 KM.

Iako je u Pravilniku o radu Društva navedeno da se ugovori o privremenim i povremenim poslovima, između ostalog, mogu zaključiti pod uslovom da je posao sezonskog karaktera, **ne možemo potvrditi da su zaključeni ugovori o privremenim i povremenim poslovima sezonskog karaktera jer su zaključivani na ukupne periode duže od 60 dana i predstavljaju redovne poslove Društva, što nije u skladu sa članom 166. Zakona o radu, kojim je definisano da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.**

Preporuka:

- **ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati za poslove privremenog karaktera, u skladu sa Zakonom o radu.**

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 130.408 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.041.415 KM od kojih su najznačajniji: troškovi održavanja u ukupnom iznosu od 783.453 KM, troškovi na Kravici od 312.698 KM, troškovi zakupa za Kravicu u iznosu od 221.193 KM, troškovi poreza, naknada i taksi u iznosu od 154.794 KM, donacije i sponzorstva u ukupnom iznosu od 151.312 KM, ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 58.055 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 41.899 KM i troškovi vodnih naknada u ukupnom iznosu od 37.439 KM.

Troškovi održavanja u ukupnom iznosu od 783.453 KM najvećim dijelom se odnose na održavanje lokalnih cesta, odnosno asfaltiranje, koji su vršeni na osnovu sklopljenog ugovora sa dobavljačima „MINA“ d.o.o. Grude i „Putovi“ d.o.o. Grude u iznosu od 595.020 KM zaključenih nakon provedenih postupaka javnih nabavki u 2018. i 2019. godini. Na ovoj poziciji iskazani su i troškovi izrade horizontalne i vertikalne signalizacije koja je vršena na osnovu ugovora sa dobavljačem „Buljan ceste“ d.o.o. Kreševo u iznosu od 62.978 KM, koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke u 2019. godini. Preostali dio troškova održavanja odnosi se na troškove servisiranja pumpi za vodocrpilišta, održavanje vozila, i radove na izgradnji i održavanju vodovoda i kanalizacije.

Troškovi reklamiranja i ostali troškovi na vodopadu „Kravice“ u iznosu od 533.891 KM odnose se najvećim dijelom na troškove reklamiranja i brendiranja vodopada „Kravice“ na osnovu provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih Ugovora za reklamiranje u BiH sa preduzećem „Inter Connect“ d.o.o. Mostar u iznosu od 176.557 KM, reklamiranja u Republici Hrvatskoj sa preduzećem „Letan“ d.o.o. Ljubuški u iznosu od 134.999 KM i reklamiranja na autoputevima u Republici Hrvatskoj sa preduzećem „Aretis Outdoor“ d.o.o. Zagreb u iznosu od 62.000 KM. Na ovoj poziciji iskazani su i troškovi promocije na turističkim sajmovima, troškovi raznih materijala i radova na Kravici, troškovi uklanjanja divljih deponija i sl.

Troškovi donacija i sponzorstva iskazani su u iznosu od 151.312 KM i odnose se na donacije dječjem vrtiću, župnim uredima, kao i fizičkim licima koja se nalaze u lošem materijalnom položaju i sponzorstva za RK Izviđač, NK Ljubuški i ostale sportske klubove. Ove isplate vršene su u skladu sa internim Pravilnikom o donacijama i sponzorstvima iz 2017. godine i za svaku pojedinačnu isplatu donesena je odluka Uprave koju je potpisao direktor Društva.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 672.901 KM i odnose se na: ostale finansijske rashode u ukupnom iznosu od 542.399 KM, rashode kamata u ukupnom iznosu od 124.962 KM i negativne kursne razlike u iznosu od 5.540 KM.

Ostali finansijski rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu **Ugovora o raspodjeli prihoda i načinu obavljanja komunalnih i turističkih djelatnosti na turističkoj zoni Kravica**, sklopljenog sa Općinom Ljubuški, koji iznose 500.000 KM, i rashode po osnovu **Ugovora o zakupu poslovnog prostora – muzeja**, koji je sklopljen sa Franjevačkim samostanom Humac, koji iznose 40.000 KM.

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 16.231 KM i odnose se na rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja od 16.125 KM i manjkove u iznosu od 106 KM.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 192.919 KM, dok je Planom poslovanja planirana dobit u iznosu od 134.800 KM. Potrebno je istaći da je Društvo ostvarilo gubitak iz redovnih aktivnosti u iznosu od 437.886 KM, dok je po osnovu ostalih prihoda i rashoda ostvarilo dobit u iznosu od 630.805 KM. Ostvarena dobit po osnovu ostalih

aktivnosti najvećim dijelom se odnosi na dobivena sredstva za izgradnju vodovodnih i drugih objekata, što znači da ostvarena dobit u 2019. godini nije rezultat redovnog poslovanja Društva.

Društvo nije:

- vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva (tačka 6.2.1 Izvještaja);
- donirana stalna sredstva priznalo u skladu sa zahtjevima MRS-a 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći, zbog čega su prihodi i finansijski rezultat precijenjeni za najmanje 71.696 KM (tačka 6.1.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja starija od godinu dana u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što je moglo imati za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za najmanje 55.366 KM (tačka 6.2.2.3 Izvještaja).

Stoga ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (dobit) Društva.

Uprava Društva je 28. 2. 2019. godine donijela Odluku o prijedlogu raspodjele dobiti za 2019. godinu radi predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji na način da će iskazana dobit ostati kao neraspoređena dobit. Skupština Društva do okončanja revizije nije donijela Odluku o raspodjeli dobiti za 2019. godinu.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	4.654.571	3.364.917
Nematerijalna sredstva	123.110	124.607
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.531.461	3.240.310

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 123.110 KM (nabavna vrijednost 126.608 KM, ispravka vrijednosti 3.498 KM), a odnosi se najvećim dijelom od 113.354 KM na ulaganja u poslovni prostor u kojem je smještena Uprava Društva. Taj prostor je uzet u zakup od preduzeća „Unitrade“ d.o.o. Ljubuški po osnovu Ugovora sklopljenog u 2017. godini kojim je utvrđeno da će zakupoprimac prilagoditi prostor svojim potrebama. Društvo je izvršilo ulaganja na uređenju i pregrađivanju kancelarija, postavljanje prozora, klima-uređaja, kamera i slično. Ta ulaganja su izvršena u 2017. godini i Društvo ih je iskazalo na poziciji ulaganja u tuđa stalna sredstva kako ne bi teretilo troškove poslovanja za 2017. godinu, već kroz obračun amortizacije svake godine vrši umanjivanje ulaganja.

Na nematerijalnim sredstvima iskazani su i računarski programi – softver (program za očitavanje vodomjera, program plaća i program za računovodstvo) od 9.756 KM. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od 5 godina.

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kancel. namještaj	Transp. sredstva	Mat. sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost na 1. 1. 2019.	0	1.327.834	113.415	100.652	259.466	1.658.298	3.459.664
Direktna povećanja u 2019.			104.114	49.915	157.539	1.114.164	1.427.732
Prenos sa pripreme		572.639				(572.639)	0
Otuđenje i rashodovanje			(4.116)	(1.808)			(5.924)
Ostalo							
na 31. 12. 2019.	0	1.900.472	213.413	148.759	417.005	2.199.823	4.879.472
2 Akumulirana amortizacija na 1. 1. 2019.		80.526	35.528	25.834	77.468	-	219.355
Amortizacija za 2019.		28.432	26.362	20.154	59.632	-	134.580
Otuđenje i rashodovanje			(4.116)	(1.808)			(5.924)
Ostalo							
na 31. 12. 2019.	-	108.958	57.774	44.180	137.100	0	348.011
3 Neto knjigovod. vrijednost							
na 1. 1. 2019.	0	1.247.308	77.887	74.818	181.998	1.658.298	3.240.309
na 31. 12. 2019.	0	1.791.515	155.639	104.579	279.905	2.199.823	4.531.461

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.791.515 KM, a čine ih gradsko groblje, vodovodi, kanalizacije, crpne stanice, upravni objekat na Kravicama i slično. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata odnosi se najvećim dijelom na stavljanje u funkciju završenih objekata javne rasvjete u iznosu od 215.515 KM, kanalizacije Cerno od 133.145 KM, crpne stanice Cerno od 133.145 KM, crpne stanice Prolog od 75.233 KM, upravne zgrade na objektu Kravice u iznosu od 31.146 KM, vodovoda Bijča od 26.908 KM i parka za djecu u iznosu od 25.276 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 155.639 KM, a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti (pumpe, motorne kosilice, agregati, motorne pile, kosačice, električni usisivači, korpe za otpad, građevinske mašine i sl.), uredska, informatička i telekomunikacijska oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 104.114 KM odnosi se najvećim dijelom na doniranu opremu u iznosu od 77.931 KM na osnovu potpisanog Zapisnika iz augusta 2019. godine između Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Društva. Radi se o grant sredstvima Vlade Japana doniranih Bosni i Hercegovini, koji su dati Društvu na osnovu njegovih iskazanih potreba. Ovom donacijom Društvo je dobilo pumpu za netretiranu vodu, lokator nemetalnih cijevi, detektor curenja vode, rezač asfalta i betona i pumpu za čistu vodu sa rezervnim dijelovima.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u iznosu od 104.579 KM i čine ih specijalni alati (kompresori, bušilice, puhači za lišće), parkirni aparati, kancelarijski namještaj i slično. Povećanje vrijednosti u iznosu od 49.915 KM najvećim dijelom se odnosi na nabavku komunalne mašine za čišćenje od 43.664 KM, koja je kupljena na leasing po ugovoru sklopljenom sa Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 279.905 KM, a čine ih specijalna vozila (kamioni, bageri, cisterne, mini rovokopač, vozić za Kravice, traktor i sl.) i službena putnička vozila. Povećanje u iznosu od 157.539 KM najvećim dijelom se odnosi na nabavku cisterne za fekalije od 92.199 KM i nabavku traktora u iznosu od 61.247 KM.

Investicije u toku iskazane su u iznosu od 2.199.823 KM i odnose se na započete projekte, od kojih su najznačajniji:

- izgradnja vodovoda Vojnići – Vodice – Grede – Dole u iznosu od 1.257.826 KM, koji je započet u 2019. godini, na osnovu sklopljenog Ugovora sa Konzorcijem „T&D Company“ d.o.o. Ljubuški, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, „Vodoskok“ d.o.o. Tomislavgrad i „A.S.P.I.“ d.o.o. Grude nakon provedenog otvorenog postupka nabavki u ukupnoj vrijednosti od 1.450.143 KM. Ugovor je potpisan 13. 3. 2019. godine sa rokom završetka radova od 365 dana;

- izgradnja Kulturnog centra – kina u Ljubuškom u iznosu od 471.812 KM, koji je započeo 2016. godine, na osnovu sklopljenog Ugovora sa Općinom Ljubuški, kojim je definisano da će se iz Budžeta Općine doznati sredstva za izgradnju kina, na osnovu čega je Društvo pokrenulo postupke izrade projektne dokumentacije i nakon provedenog postupka nabavke sklopilo Ugovor sa preduzećem „GTR“ d.o.o. Mostar za izvođenje građevinskih radova u 2018. godini;

- izgradnja vodovoda Kapela u iznosu od 195.264 KM, koji je započeo u 2019. godini na osnovu sklopljenog ugovora sa firmom „Mina“ d.o.o. Grude;

- izrada idejnog rješenja i projektne dokumentacije za izgradnju kuća za odmor na Kravicama u iznosu od 68.000 KM, koja je započeta u 2019. godini na osnovu sklopljenog ugovora sa firmom „Studio Parallel“ d.o.o. Zagreb u ukupnom iznosu od 83.000 KM.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. U narednoj tabeli daje se pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	67	1,5
Postrojenja i oprema za proizvodnju vode	12,5	8
Elektronska oprema	5	15
Ostala oprema	8	12,5
Specijalni alati, kosilice, trimeri	8	12,5
Kancelarijski namještaj	8	12,5
Parkirni automati	8	12,5
Transportna sredstva	7	14,3

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Preporuka:

- **na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.**

Vlasništvo nad nekretninama

Građevinski objekti iskazani u poslovnim knjigama u vlasništvu su Grada Ljubuški koji je Odlukom o osnivanju Društva javni vodovod i ostale objekte povjerio na upravljanje i održavanje Društvu.

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
ZALIHE	27.284	13.934
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	27.284	13.934
Sirovine i materijal	27.284	13.934

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak zaliha primjenjuje se metod prosječne cijene.

Na datum bilansa iskazane su zalihe u iznosu od 27.284 KM, a najvećim dijelom se odnose na zalihe vodomaterijala. Za zalihe autoguma, sitnog inventara i HTZ opreme primjenjuje se metod 100% otpisa prilikom stavljanja u upotrebu.

Računovodstvenim politikama Društva nisu utvrđene procedure vezane za praćenje umanjenja vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži period. Također, Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, već se one prate količinski, niti se utvrđuje njihova neto nadoknativa vrijednost na datum bilansa. U materijalnom knjigovodstvu zalihe se vode pojedinačno po ulazima i izlazima, a u finansijskom knjigovodstvu se dva puta godišnje vrši prenos ulaza i izlaza.

Ne možemo potvrditi da su zalihe vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9 MRS-a 2 – Zalihe, prema kojim se one vrednuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- **radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha, u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.**

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:	KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	96.441	430.915
Transakcijski računi – domaća valuta	96.012	428.027
Transakcijski računi – strana valuta	9	2.250
Blagajna	420	638

Društvo ima otvoren glavni transakcijski račun kod „Intesa SanPaolo Banke“ d.d. Sarajevo, a pored toga ima i otvorene račune kod „NLB Banke“ d.o.o. Tuzla i „UniCredit Banke“ d.d. Mostar. Pored toga, Društvo kod „UniCredit Banke“ d.d. Mostar ima otvorene devizne račune za eure i hrvatske kune. Kod „Intesa SanPaolo Banke“ d.d. Sarajevo otvoren je i podračun koji se koristi za posebne namjene na osnovu odobrenog namjenskog kredita za realizaciju kapitalnih projekata izgradnje vodovoda, crpnih stanica i ostalih kapitalnih projekata.

Blagajničko poslovanje Društva uređuje se Pravilnikom o blagajničkom poslovanju koji je donesen 2017. godine. Društvo putem blagajne naplaćuje račune za usluge svojih osnovnih djelatnosti, karte i kazne za parking, uvođenje priključaka za vodu, usluge cisterne za fekalije i ostale sitne usluge. Također, inkasanti koji na terenu naplaćuju račune za usluge Društva dnevne naplaćene iznose polažu na blagajnu. Na kraju svakog radnog dana sačinjava se blagajnički izvještaj i ukupan iznos se polaže na glavni transakcijski račun.

Dnevni prihod koji Društvo ostvari od prodatih ulaznica u poslovnoj jedinici „Kravica“ također se provodi kroz blagajnu i svaki dan polaže na transakcijski račun kod „NLB Banke“ d.o.o. Tuzla.

Blagajnički maksimum u 2019. godini određuje se u iznosu do 400 KM i propisan je Odlukom direktora Društva.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: **KM**

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	475.556	619.686
Kratkoročna potraživanja	472.538	521.467
Potraživanja od kupaca u zemlji	449.077	494.391
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	15.618	17.509
Druga kratkoročna potraživanja	7.843	9.567
Potraživanja za PDV	1.890	97.092
Aktivna vremenska razgraničenja	1.128	1.127

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se najmanje na dan svakog bilansa vrši procjena naplativosti potraživanja, te da se vrši otpis potraživanja na teret rashoda. Društvo nema pisani akt o postupku naplate potraživanja, ali ima ustaljenu praksu prema kojoj se za sva potraživanja od komunalnih usluga po isteku od 30 dana šalju opomene uz račun. Također, Društvo putem advokata šalje opomene za potraživanja preko godinu, dajući rok od osam dana za izmirenje duga, nakon čega se pokreće postupak prinudne naplate kod nadležnog suda.

Ročna struktura ukupnih potraživanja na datum bilansa bila je sljedeća:

Konto	do 30	od 31 do 90	od 90 do 180	od 180 do 365	preko 1 godine	UKUPNO
Kupci – domaćinstva	165.606	73.313	57.998	20.773	20.574	338.264
Kupci – pravna lica	49.345	10.776	9.424	6.476	34.792	110.813
UKUPNO	214.951	84.089	67.422	27.249	55.366	449.077

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 449.077 KM, a na potraživanja starija od godinu dana odnosi se 55.366 KM ili 12%. Društvo je pokrenulo sudske sporove za naplatu dijela potraživanja starijih od godinu dana (20.009 KM), ali nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.

Navedeno može imati za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za najmanje 55.366 KM.

Preporuka:

- **za zastarjela potraživanja izvršiti ispravku vrijednosti na teret rashoda, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.**

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: **KM**

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	595.476	402.557
Osnovni kapital	2.000	2.000
Neraspoređena dobit prethodnih godina	400.557	340.633
Neraspoređena dobit izvještajne godine	192.919	59.924

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 2.000 KM, u 100% je u vlasništvu Grada Ljubuški i istovjetan je kapitalu iskazanom u sudskom registru.

Neraspoređena dobit izvještajne godine od 192.919 KM odnosi se na ostvarenu dobit za 2019. godinu.

7.2.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.173.172 KM i odnose se na gradsko groblje koje je dato na upravljanje Društvu i donirana sredstva od Hrvatskih voda za izgradnju pograničnog vodovoda Vojnici – Dole. Tokom korisnog vijeka trajanja sredstava priznaje se prihod u visini obračunatog troška amortizacije, a u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

7.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze kako slijedi:		KM
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	2.485.204	2.288.379
Dugoročne obaveze	817.027	885.916
Kratkoročne obaveze	1.668.177	1.402.463
Kratkoročne finansijske obaveze	71.239	-
Obaveze iz poslovanja	1.441.734	1.225.301
Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih	100.211	118.958
Druge obaveze	4.575	528
Obaveze za PDV	13.312	-
Obaveze za ostale poreze i dažbine	37.106	56.948
Obaveze za porez na dobit	-	728

7.2.5.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 817.027 KM i odnose se na kredit odobren od Intesa Sanpaolo banke u iznosu od 1.000.000 KM. Naime, Društvo je 30. 1. 2018. godine sklopilo Ugovor sa bankom o namjenskom kreditu za realizaciju kapitalnih projekata izgradnje vodovoda prema selima Veljaci – Vojnici – Dole, izgradnje pratećih objekata crpnih stanica i nabavke potrebnih crpki, te za ostale kapitalne projekte koji su predviđeni finansijskim planom Društva. Ugovor je kao solidarni dužnik potpisala i Općina Ljubuški. Rok otplate kredita je 120 mjeseci, uz fiksnu kamatnu stopu od 2,7% godišnje.

7.2.5.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 71.239 KM i odnose se na kratkoročni dio obaveza po dugoročnom kreditu dobivenom od Intesa Sanpaolo banke.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.441.734 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji (1.407.700 KM), obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (29.520 KM), ostale obaveze (4.154 KM) i na obaveze po osnovu primljenih avansa (360 KM).

Iskazane obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima za izvođenje radova na izgradnji investicionih projekata, nabavku vodovodnog materijala, reklamiranja i slično. Najznačajnije obaveze su iskazane prema preduzeću „Putovi“ d.o.o. Grude (438.417 KM), „T&D Company“ d.o.o. Ljubuški (200.211 KM), „Mina“ d.o.o. Grude (178.926 KM), Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar (142.500 KM) i „Ferimport“ d.o.o. Ljubuški (93.053 KM).

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 100.211 KM i odnose se na obaveze plaća i naknada za decembar 2019. godine koje su isplaćene u januaru 2020. godine.

Obaveze za ostale poreze i dažbine iskazane su u iznosu od 37.106 KM i u najvećem dijelu odnose se na obaveze za vodne naknade (za uzetu i ispuštenu vodu) u iznosu od 32.924 KM.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 1.085.589 KM i ukupne novčane isplate od 1.420.063 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu od 334.474 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2019. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

8. JAVNE NABAVKE

Postupci provođenja javnih nabavki Društva uređeni su Pravilnikom o javnim nabavkama roba, usluga i radova, te Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma, koji su doneseni u 2015. godini.

Plan javnih nabavki Društva za 2019. godinu donesen je 25. 2. 2019. godine. Planirane su javne nabavke u ukupnom iznosu od 2.354.500 KM, i to: roba u iznosu od 647.000 KM, usluga u iznosu od 585.500 KM i radova u iznosu od 1.122.000 KM.

Društvo je u 2019. godini provelo 87 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 1.783.286 KM, i to: 13 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 1.449.032 KM i 74 direktna sporazuma u vrijednosti od 334.254 KM. Revidirani su postupci javnih nabavki u ukupnom iznosu od 1.449.925 KM, i to: 12 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 1.415.132 KM i 6 direktnih sporazuma u ukupnom iznosu od 34.793 KM. Najveći otvoreni postupci koje smo revidirali odnosili su se na usluge izvođenja radova na održavanju i asfaltiranju cesta na području Ljubuškog, gdje je sa najpovoljnijim ponuđačem „Putovi“ d.o.o. Grude sklopljen ugovor u iznosu od 595.020 KM, i usluge reklamiranja prirodnih i historijskih znamenitosti na području Ljubuškog (vodopad „Kravica“ i „Koćuša“, Muzej franjevačkog samostana Humac i Stari grad Ljubuški) koja su u nadležnosti Društva i za koje su provedena tri otvorena postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 311.556 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo sljedeće propuste i nepravilnosti kod provođenja određenih javnih nabavki:

- Društvo je u toku 2019. godine, prema knjigovodstvenim evidencijama, imalo iskazan trošak **održavanja službenih vozila** u iznosu od 30.068 KM, a da pri tome **nije provelo postupak** javne nabavke i nabavku usluge vršilo po važećem ugovoru, iako je bilo obavezno to učiniti u skladu sa **članom 4. Zakona o javnim nabavkama**;

- Kod javne nabavke **štampe i isporuke ulaznica, brošura i ostalog promotivnog materijala**, koja je provedena putem otvorenog postupka i gdje je izabran ponuđač „Olovka“ s.t.r. **Grude**, prekoračena je procijenjena vrijednost nabavke. Naime, procijenjena vrijednost je iznosila 70.000 KM, dok je okvirni sporazum sa izabranim ponuđačem sklopljen na iznos od 79.140 KM, što je za 13% veći iznos od planiranog.

Preporuka:

- **postupke javnih nabavki provoditi za nabavke svih roba i usluga, u skladu s članom 4. Zakona o javnim nabavkama.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, protiv Društva se ne vode sudski sporovi, a Društvo je pokrenulo 22 sudska spora u ukupnom iznosu od 20.009 KM uglavnom prema fizičkim licima radi neizmirivanja naknada za isporučenu vodu.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 29. 6. 2020. godine dostavilo komentar i obrazloženja na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U njemu su dati komentari na date kvalifikacije i nalaze koji se odnose na: primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), sistem internih kontrola, dostavljanje Trogodišnjeg plana poslovanja, ugovore o privremenim i povremenim poslovima i javne nabavke.

Obrazloženja u vezi sistema internih kontrola smo prihvatili i inkorporirali u Konačan Izvještaj obzirom da je dostavljen Poslovnik o radu Odbora za reviziju i Studija rizika zajedno sa matricom procjene rizika. Komentari u vezi primjene MSFI i MRS nisu prihvaćeni iz razloga što je Društvo preduzeće od javnog interesa u 100% državnom vlasništvu i u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH mora primjenjivati navedene standarde. Također, obrazloženje u vezi dostavljanja Trogodišnjeg Plana poslovanja Uredu za reviziju nije prihvaćeno jer se radi o javnom preduzeću. Ostale komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin

Tim za reviziju

Belma Mušinović – voditeljica tima

Dragan Bujak – član tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: Javno preduzeće „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški			
R#	pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	4.706.271	4.296.106
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	4.670.650	4.275.520
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	35.621	20.586
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	4.971.204	4.364.381
1	Nabavna vrijednost prodate robe	0	0
2	Materijalni troškovi	783.414	778.133
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.015.967	1.663.735
4	Troškovi proizvodnih usluga	0	1.938
5	Amortizacija	130.408	74.885
6	Troškovi rezervisanja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	2.041.415	1.845.690
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	264.933	68.275
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	499.948	695.445
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	1	0
3	Pozitivne kursne razlike	46	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	499.901	695.445
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	672.901	588.030
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	124.962	14.571
3	Negativne kursne razlike	5.540	395
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	542.399	573.064
	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	107.415
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	172.953	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	39.140
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	437.886	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	648.897	66.317
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	1	32
7	Naplaćena otpisana potraživanja	17	712
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	648.879	65.573
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	16.231	25.459
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	106	35
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	16.125	0
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	0	0
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	632.666	40.858
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA			
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	1.861	20.074
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	192.919	59.924
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) > 0	192.919	59.924
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1**- 2**+ 3**) < 0	0	0
DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA			
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	192.919	59.924
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B) OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK			
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0			
Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0			
Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)			
	a) vlasnicima matice	192.919	59.924
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)			
	a) vlasnicima matice	0	0
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
Zarada po dionici:			
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
Prosječan broj zaposlenih:			
	- na bazi sati rada	73	63
	- na bazi stanja krajem mjeseca	69	60

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Vedran Markotić

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: Javno preduzeće „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2		3	4	5	6
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	5.004.038	349.467	4.654.571	3.364.917
1	Nematerijalna sredstva	126.608	3.498	123.110	124.607
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	4.877.430	345.969	4.531.461	3.240.310
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	599.281	0	599.281	1.064.535
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	27.284	0	27.284	13.934
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	571.997	0	571.997	1.050.601
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	5.603.319	349.467	5.253.852	4.429.452
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	5.603.319	349.467	5.253.852	4.429.452
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			595.476	402.557
1	Osnovni kapital			2.000	2.000
2	Upisani neplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			0	0
5	Revalorizacione rezerve			0	0
6	Nerealizovani dobici			0	0
7	Nerealizovani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			593.476	400.557
9	Gubitak do visine kapitala			0	0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			2.173.172	1.738.516
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			817.027	885.916
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			1.668.177	1.402.463
1	Kratkoročne finansijske obaveze			71.239	0
2	Obaveze iz poslovanja			1.441.734	1.225.301
3	Obaveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih			100.211	118.958
5	Druge obaveze			4.575	528
6	Obaveze za PDV			13.312	0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			37.106	56.948
8	Obaveze za porez na dobit			0	728
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			0	0
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			5.253.852	4.429.452
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)			5.253.852	4.429.452

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Vedran Markotić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Javno preduzeće „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		192.919	59.924
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	130.408	74.886
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	0	0
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		130.408	74.886
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(13.350)	19.826
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	48.929	(32.316)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	95.202	(96.835)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(1)	0
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	216.654	148.306
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	(22.179)	34.480
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	434.657	498.388
17	Ukupno (od 10 do 16)		759.912	571.849
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		0	1.083.239
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		1.420.063	1.031.837
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	1.420.063	1.031.837
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		1.420.063	1.031.837
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		71.239	775.476
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	775.476
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	71.239	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		68.889	31.565
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	68.889	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	31.565
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		2.350	743.911
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		1.085.589	1.450.570
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		1.420.063	1.031.837
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	418.733

50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		334.474	0
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		430.915	12.182
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		96.441	430.915

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Vedran Markotić

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine

Naziv pravnog lica: Javno preduzeće „Parkovi“ d.o.o. Ljubuški

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	2.000	0	0	0	340.633	342.633	0	342.633
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017., odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	2.000	0	0	0	340.633	342.633	0	342.633
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.000	0	0	0	400.557	402.557	0	402.557
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018., odnosno 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	2.000				400.557	402.557		402.557
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	192.919	192.919	0	192.919
20. Stanje na 31. 12. 2019. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.000	0	0	0	593.476	595.476	0	595.476

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Vedran Markotić